

Tema: III.

Programació dirigida per esdeveniments i execució diferida de codi

Herramientas Avanzadas para el Desarrollo de Aplicaciones

Departament de Llenguatges i Sistemes Informàtics
Universitat d'Alacant

Curs 2014-2015 , Copyleft © 2011-2015 .

Reproducció permesa sota els termes de la llicència de documentació lliure GNU.

Contingut

- 1 Preliminars
- 2 Programació seqüencial vs. dirigida per esdeveniments I
- 3 Programació seqüencial vs. dirigida per esdeveniments II
- 4 Esquelet d'una aplicació dirigida per esdeveniments I
- 5 Esquelet d'una aplicació dirigida per esdeveniments II
- 6 Diagrama de una aplicación dirigida por eventos
- 7 I tot això en Vala...
- 8 Exemple de senyal en Vala I
- 9 Exemple de senyal en Vala IIa
- 10 Exemple de senyal en Vala IIb
- 11 Exemple de senyal en Vala IIc
- 12 Exercici en classe. Preparació per a l'execució diferida de codi (I)
- 13 Exercici en classe. Preparació per a l'execució diferida de codi (II)
- 14 Execució diferida de codi. Preliminars (I)
- 15 Execució diferida de codi. Preliminars (II). Exercici en classe
- 16 Execució diferida de codi. Preliminars (III)
- 17 El principi d'Hollywood (I)
- 18 El principi d'Hollywood (II)
- 19 I tot això en Vala...
- 20 Senyals en Vala. El bàsic
- 21 Senyals i funcionis Lambda (λ)
- 22 Desconnexió de senyals en Vala (I)
- 23 Desconnexió de senyals en Vala (II)
- 24 Senyals amb enllaç dinàmic en Vala (I)
- 25 Senyals amb enllaç dinàmic en Vala (II)

- En termes de l'estructura i l'execució d'una aplicació representa l'oposat al que hem fet fins ara: *programació seqüencial*.
- La manera en la qual escrivim el codi i la forma en la qual s'executa aquest està determinada pels successos (*esdeveniments*) que ocorren com a conseqüència de la interacció amb el món exterior.
- Podem afirmar que representa un nou *paradigma de programació*, en el qual tot gira al voltant dels esdeveniments¹.

¹Canvis significatius en l'estat d'un programa.

Programació seqüencial vs. dirigida per esdeveniments I

- A la programació seqüencial li diem a l'usuari el que pot fer a continuació, des del principi al final del programa.
- El tipus de codi que escrivim és com aquest:

```
1  repetir
    presentar_menu ();
3  opc = leer_opcion ();
   ...
5  si (opc == 1) entonces accion1 ();
   si (opc == 2) entonces accion2 ();
7  ...
   hasta terminar
```

- A la programació dirigida per esdeveniments indiquem:
 - Quines coses *-esdeveniments-* poden ocórrer?
 - El que cal fer quan ocorrin

```
son_eventos (ev1, ev2, ev3...);
2  ...
   cuando_ocurra ( ev1, accion1 );
4  cuando_ocurra ( ev2, accion2 );
   ...
6  repetir
   ...
8  hasta terminar
```

Programació seqüencial vs. dirigida per esdeveniments II

- A partir d'aquest punt els esdeveniments poden ocórrer en qualsevol moment i marquen l'execució del programa.
- Encara que no ho sembli plantegen un problema seriós: el flux de l'execució del programa escapa al programador.
- L'usuari (com a font generadora d'esdeveniments) pren el control sobre l'aplicació.
- Això implica haver de portar cura amb el disseny de la aplicació tenint en compte que l'ordre d'execució del codi no ho marca el programador i, a més, pot ser diferent cada vegada.

Esquelet d'una aplicació dirigida per esdeveniments I

- Al principi de la mateixa duem a terme una iniciació de tot el sistema d'esdeveniments.
- Es defineixen tots els esdeveniments que poden ocórrer.
- Es prepara el generador o generadors d'aquests esdeveniments.
- S'indica què codi s'executarà en resposta a un esdeveniment produït *-execució diferida de codi-*.
- S'espera al fet que es vagin produint els esdeveniments.

Esquelet d'una aplicació dirigida per esdeveniments II

- Una vegada produïts són detectats pel 'dispatcher' o planificador d'esdeveniments, el qual s'encarrega d'invocar el codi que prèviament hem dit que havia d'executar-se.
- Tot això es realitza de forma ininterrompuda fins que finalitza l'aplicació.
- A aquesta execució ininterrompuda és al que es coneix com **el bucle d'espera d'esdeveniments**.
- Les aplicacions amb un interfície gràfic d'usuari segueixen aquest esquema de programació que acabem de comentar.
- Podem veure-ho de forma gràfica en el següent diagrama:

Diagrama de una aplicación dirigida por eventos

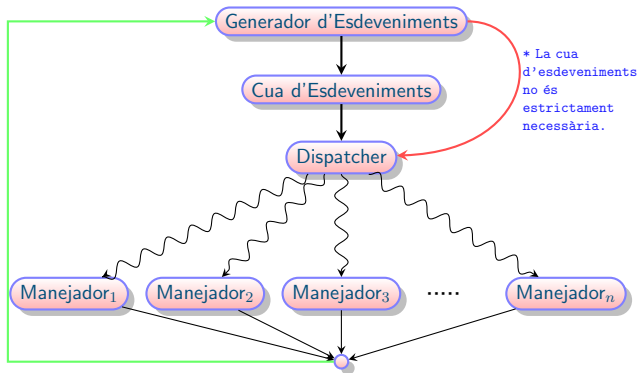

Figura: Diagrama d'una aplicació dirigida per esdeveniments.

- Els esdeveniments en Vala es denominen **senyals**.
- Són equivalents als *esdeveniments* en C# o als *listeners* en Java.
- Les *senyals* són un mecanisme proporcionat per la classe GLib.Object.
- Si volem que una classe nostra pugui emetre *senyals* -emetre esdeveniments-, ha de derivar directa o indirectament de GLib.Object.
- Una *senyal* es defineix com un membre d'una classe i es sembla a un mètode sense cos.
- Només veiem el seu signatura i nom precedits per la paraula reservada 'signal' i el modificador d'accés.
- A una **senyal** li '*connectem*' tants mètodes o funcions com vulguem que s'executin quan es emeti aquest senyal.

Exemple de senyal en Vala I

```
1  void f1 (int n) { ... }
2  void f2 (int n) { ... }

4  public class Test : GLib.Object {
    public signal void sig_1(int a); // <== SIGNAL
6
    public static int main(string[] args) {
8        Test t1 = new Test();

10        t1.sig_1.connect (f1);
11        t1.sig_1.connect (f2);
12        ...                // Conexion de la senyal
13                           // amb el codigo a executar
14                           // Ho veurem en el proximo
15                           // tema.
16
17        t1.sig_1 (2); // Emision de la senyal
18                   // Equival a cridar a: f1(2); f2(2)

20        return 0;
    }
22 }
```

Exemple de senyal en Vala Ila

```
class Player : GLib.Object {
2   public Player.with_name (string n) {
        name = n;
4       tries = 0;
        new_try.connect (record_try);
6   }

8   public signal void new_try ();

10  public int get_tries () { return tries; }
    public void make_try () { tries++; new_try(); }
12  private void record_try () {
        stdout.printf ("the player <%s> tried one more time\n",
14                        name);
    }
16  public string get_name () { return name; }
    //— Datos
18  public int tries;
    private string name = "";
20 }

22 void player_try (Player p) {
    stdout.printf ("The player [%s] tried one more time\n",
24                p.get_name());
}
```

Exemple de senyal en Vala IIb

```
1  void main () {  
2      const int max_tries = 2;  
3      var juan = new Player.with_name ("Juan");  
4      var pedro = new Player.with_name ("Pedro");  
5  
6      juan.new_try.connect (player_try);  
7      pedro.new_try.connect (player_try);  
8  
9      for (int i = 0; i < max_tries; i++) {  
10         juan.make_try ();  
11         pedro.make_try ();  
12     }  
13 }
```

Exemple de senyal en Vala Ilc

the player <Juan> tried one more time
The player [Juan] tried one more time
the player <Pedro> tried one more time
The player [Pedro] tried one more time
the player <Juan> tried one more time
The player [Juan] tried one more time
the player <Pedro> tried one more time
The player [Pedro] tried one more time

Exercici en classe. Preparació per a l'execució diferida de codi (I)

- L'execució diferida de codi té els seus orígens en el concepte de `Callback` .
- En Llenguatge 'C' un Callback no és més que un punter a una funció.
- Anem a començar a preparar en classe un exercici que farem en les pràctiques relacionades amb la *execució diferida de código*.

Exercici en classe. Preparació per a l'execució diferida de codi (II)

- A la biblioteca estàndard de 'C' (`#include <stdlib.h>`) disposem de la funció "qsort - ordena un vector". El prototip de la mateixa és:

```
1 void qsort(void *base, size_t nmem, size_t size,  
            int(*compar)(const void *, const void *));
```

- Identifica cadascun dels seus paràmetres. Tracta d'entendre què és 'compar'. Proposa un possible valor per a aquest paràmetre.
- Quan tinguis fet tot aquest estudi tracta de crear un programa executable mínim que et serveixi per comprovar com funciona 'qsort'.

Execució diferida de codi. Preliminars (I)

- La constitueixen els anomenats *Callbacks* en C, són elements de baix nivell, ja els coneixem²...

```
1  int int_cmp (const void* pe1, const void* pe2) {  
2      int e1 = *((const int*) pe1);  
3      int e2 = *((const int*) pe2);  
4  
5      return e1-e2;  
6  }  
  
8  int main () {  
9      int v[4] = {4,0,-1,7};  
10  
11     for (int i = 0; i < 4; i++)  
12         printf("v[%d]=%d\n", i, v[i]);  
13  
14     qsort (v, 4, sizeof(int), int_cmp);  
15     printf("\\n");  
16     \\-----Ejecucion diferida  
17     for (int i = 0; i < 4; i++)  
18         printf("v[%d]=%d\n", i, v[i]);  
19     return 0;  
20 }
```

²Capdavaners a funcions.

Execució diferida de codi. Preliminars (II). Exercici en classe

- També sabem que Vala ens permet fer-ho millor que 'C': 'signal' + 'connect'.
- Però també sabem que és *compatible* amb biblioteques de 'C'...
- Fa un cop d'ull a la biblioteca de compatibilitat amb *Posix* de 'C': `vala posix`, cerca en ella la referència a la funció `qsort`.
- Fijate a la declaració del tipus `compar_fn_t`.
- **Exercici:** Treballant en grups com en el exercici anterior, reescriu aquest exemple fet en **C** ara amb **Vala** i usant la capa de compatibilitat **Posix**. **15min.**

Execució diferida de codi. Preliminars (III)

- Altres llenguatges de programació sense arribar a tenir un suport sintàctic para això ofereixen alternatives de *més alt nivell*.
- Anem a veure el cas de tres *implementacions diferents* per al cas de **C++**:

`libsigc++` : Empleada por la biblioteca `gtkmm` .

`signal/slot` : Emprada per la biblioteca `Qt` .

`boost::signals` : Implementació *semblant* a `libsigc++` però candidata a convertir-se en el suport estàndard d'execució de codi diferit en C++ per la seva pertinença al projecte `boost` .

- En la documentació de cadascuna d'aquestes tres implementacions d'execució de codi diferit tenim exemples senzills, anem a veure un exemple de cadascun de ells. **10min. cadascun**

El principi d'Hollywood (I)

- És molt senzill: **No ens cridi...ja li cridarem.**
- S'empra sobretot quan es treballa amb 'frameworks'.
- El flux de treball s'assembla a això:
 - ① En el cas de treballar amb un framework³ implementem un interfície i en el cas més senzill escrivim el codi a executar més endavant.
 - ② Ens registrem...és a dir, indiquem d'alguna manera quin és el codi a executar posteriorment.
 - ③ Esperem al fet que es cridi -al codi registrat prèviament- quan li 'toqui': *No ens cridi...ja li cridarem.*
- El programador ja no 'dicta' el flux de control de la aplicació, sinó que són els esdeveniments produïts els que ho fan.

³Es estudien en l'assignatura Programació-3.

El principi d'Hollywood (II)

- Pots consultar més informació sobre ell [aquí](#) .
- Si vols ampliar més els teus coneixements sobre ell has de saber que a aquest principi també se li coneix per altres noms:
 - 1 Inversió de control ([IoC](#)).
 - 2 Injecció de dependències ([DI](#)).
- Pots ampliar més informació sobre aquestes tècniques de programació en assignatures com a Programació-3.

- Coneixem l'essencial ja del principi d'aquest tema: senyals i connexions amb les mateixes:

```
1  public class Test : GLib.Object {  
2  
3      public signal void sig_1(int a);  
4      public void m (int a) { stdout.printf("%d\n", a); }  
5  
6      public static int main(string[] args) {  
7          Test t1 = new Test();  
8  
9          t1.sig_1.connect(t1.m);  
10  
11          t1.sig_1(5);  
12  
13          return 0;  
14      }  
15  }
```

Senyals en Vala. El bàsic (I)

- Recorda que perquè una classe pugui emetre senyals deu derivar directa o indirectament de la classe `GLib.Object`.
- Un senyal pot tenir cap, un o més paràmetres.
- La signatura de la funció que connectem a un senyal deu coincidir amb la del propi senyal...
- ...tret que en Vala es permet: **Important!**
 - 1 que ometem tants paràmetres des del final com vulguem...
 - 2 o que proporcionem el 'originador' del senyal com a primer paràmetre de el `callback`.

Senyals en Vala. El bàsic (II)

- Per exemple, per al senyal 'Foo.some_event' serien senyals vàlids totes aquestes:

```
1  public class Foo : Object {  
    public signal void some_event (int x, int y, double z);  
3      // ...  
    }  
5  ...// las siguientes funciones pueden conectarse a 'some_event'  
    void on_some_event ()  
7    void on_some_event (int x)  
    void on_some_event (int x, int y)  
9    void on_some_event (int x, int y, double z)  
    void on_some_event (Foo source, int x, int y, double z)
```

- Els noms dels paràmetres són lliures.
- Especificar l'origen del senyal ('source') ens pot servir per diferenciar si connectem la mateixa funció a la mateixa senyal per a diferents instàncies del mateix tipus.

Senyals i funcionis Lambda (λ)

- A un senyal podem connectar-li una funció definida en línia, una funció lambda (funció- λ).
- També les hi crida funcions anònimes ja que no tenen nombre.
- El primer exemple que hem vist a la pàgina 68 podria reescriure's així usant funciones- λ :

```
public class Test : GLib.Object {
2   public signal void sig_1(int a);
   public static int main(string[] args) {
4       Test t1 = new Test();

6       t1.sig_1.connect( (t, a) => {stdout.printf("%d\n", a);} );
       t1.sig_1(5);
8
   return 0;
10  }
}
```

- **Pregunta:** ¿Qué son 't' y 'a'? Què representa cadascun?

Desconnexió de senyals en Vala (I)

- És possible que a partir d'un moment no ens interessi que un determinat callback s'invoqui quan s'emeti el senyal a la qual estava connectat.
- Per aconseguir-ho hem de '*desconnectar-ho*' de la senyal. És el procés invers a la connexió.
- Podem fer-ho de diverses maneres, el cas més senzill és usar el mètode 'disconnect', el qual usa aquesta notació:

```
1  foo.some_event.connect (on_some_event); // Conexión ...  
   foo.some_event.disconnect (on_some_event); // Desconexión
```

- Però què ocorre si el que havíem connectat era una funció-λ? ..recorda que no tenen nombre...

Desconnexió de senyals en Vala (II)

- El *truc* està a saber que el mètode `connect` retorna un valor de tipus '*enter llarg sense signe*': `ulong`.
- Per tant, quan connectem una funció- λ que pensem desconnectar, hem de guardar el valor que retorna la connexió, per exemple:

```
2 ulong sig_id = foo.some_event.connect (() => { /* ... */ });  
  foo.some_event.disconnect (sig_id);
```

Senyals amb enllaç dinàmic en Vala (I)

- Un senyal pot ser redefinida en una classe derivada... com un mètode normal i corrent...
- Para això ha de tenir *enllaç dinàmic*, o el que és el mateix, ser declara 'virtual'.
- Quan un senyal es declara `virtual` pugues tenir una implementació d'un callback per defecte, a més de que aquesta implementació pot ser redefinida en classes derivades, així:

```
1  class Demo : Object {  
2      public virtual signal void sig () {  
          stdout.printf ("callback por defecto\n");  
4      }  
5  }  
6  
7  class Sub : Demo {  
8      public override void sig () {  
          stdout.printf ("Reemplazo del callback por defecto\n");  
10     }  
11 }
```

Senyals amb enllaç dinàmic en Vala (II)

- A un senyal amb un callback per defecte se li poden connectar més callbacks?..sí.
- **IMPORTANT**: S'executen **abans** que el callback per defecte.
- Existeix la possibilitat de connectar callbacks que es executen després de el callback per defecte, això es fa amb el mètode `connect_after`:

```
1  void main () {  
    var demo = new Demo ();  
3    demo.sig.connect (() => stdout.printf ("antes\n"));  
    demo.sig.connect_after (() => stdout.printf ("despues\n"));  
5    demo.sig (); // emitimos la senyal  
    }  
7  
    // Resultat:  
9    // abans  
    // callback per defecte  
11   // despues
```

Exercici: L'habitatge domòtica

Treballant en grups anem a escriure el codi per a una aplicació que simuli *-a manera d'exemple-* un habitatge domòtica. Aquest habitatge o *casa* consta de:

- Diverses habitacions, cadascuna de les quals disposa de...
 - Persianes, poden estar pujades o baixades. Estem interessats a saber quan es pugen.
 - Portes, poden estar obertes o tancades. Estem interessats a saber quan s'obren.
 - Llums, poden estar enceses o apagades. Estem interessats a saber quan s'encenen.
- Crea les classes/interfícies que consideris necessaris i un senzill programa de prova que creu una casa, amb vàries habitacions i cadascuna d'elles amb vàries portes/finestres/llueixes.
- Comprova que, efectivament, quan algú obre una porta, encén una llum o puja una persiana, el sistema domòtico ens avisa d'això.